

Verdroging

1. Omschrijving

Verlaging van de grondwaterstand of afzwakking van kwel. Verdroging is het gevolg van grondwateronttrekking of afdekking en heeft invloed op het bodemleven.

Het Rijk heeft in de 4de nota waterhuishouding de volgende definitie aan verdroging gegeven: "Een gebied wordt als verdroogd aangemerkt als aan dat gebied een natuurfunctie is toegekend en de grondwaterstand in het gebied onvoldoende hoog is dan wel de kwel (water dat omhoog komt) onvoldoende sterk is om de bescherming van de karakteristieke grondwaterafhankelijke ecologische waarden, waarop functietoekenning is gebaseerd, in dat gebied te garanderen. Een gebied met een natuurfunctie wordt ook als verdroogd aangemerkt als ter compensatie van een te lage grondwaterstand water van onvoldoende kwaliteit moet worden aangevoerd".

Bestuurlijke en Fysieke schaal: Regionaal - Provinciaal

2. Valkuilen en Kansen

Valkuil: Verdroging heeft een verandering van het ecosysteem in een gebied tot gevolg.

Valkuil: Verdroging kan leiden tot bodemdaling, verlies van de bodemvruchtbaarheid en -structuur. Dit als gevolg van oxidatie van organisch materiaal door het lagere grondwaterpeil.

Valkuil: De kwaliteit van landbouw en kwantiteit aan waterwinning kan achteruit gaan door verdroging, alhoewel zij ook deel van de oorzaak kunnen zijn.

Valkuil: In droge zomers willen boeren water uit rivieren gebruiken om hun akkers te besproeien. Dit is een extra stressfactor voor natuurgebieden door de veranderde samenstelling van het binnenkomende water.

Kans: Het vasthouden van water om droge perioden te overbruggen. Dit is vooral van belang op de hoge gronden. Vertraging van de waterafvoer door opname in de bodem leidt tot minder verdroging en in lager gelegen gebieden tot minder overstromingen.

3. Referentiekader

Het Rijk heeft verdrogingsbestrijdingsbeleid opgesteld met als hoofddoel: het verdroogde areaal in 2010 met 40% verminderen t.o.v. 1985. De provincie heeft de realisatie van dit beleid in handen.

Grondwaterwet, regelt het beheer van de hoeveelheid grondwater.

Grondwateronttrekkingen door bedrijven en particulieren zijn, afhankelijk van de omvang, meldings- registratie- of vergunningplichtig. Iedere provincie heeft daarvoor een eigen beleid vastgelegd in het provinciale waterhuishoudingsplan.

4. Indicatoren

Hydrologie: Grondwaterpeil (of stijghoogte in peilbuis) en samenstelling van het water (pH, Fe- of Ca- gehalte).

Vegetatie: Verdwijnen/ terugkomen van bepaalde plantensoorten of gemeenschappen.

5. Actoren

Provincie: is verantwoordelijk voor het verdrogingsbestrijdingsbeleid. Waterschappen: zijn de uitvoerders van dit beleid. Zij kunnen de grondwaterstand beïnvloeden. Boeren: kunnen dupe zijn van het bestrijden van de verdroging (oogst van slechtere kwaliteit, lagere opbrengsten). Natuurbeheer: natuur is slachtoffer van verdroging.

6. Voorbeeld ambitie

Het verdroogde areaal van de gemeente in 2015 met 25% verminderen t.o.v. 2005.

7. Aanpak en instrumenten

Het Compendium voor de Leefomgeving heeft [beleid en maatregelen](#) tegen verdroging op een rij gezet.

8. Relatie met andere thema's

Heeft invloed op:

- Biodiversiteit: Verdroging kan de biodiversiteit schaden of sterk veranderen
- Bodemvruchtbaarheid: is afhankelijk van het wateraanbod. Verdroging kan een tekort aan water veroorzaken voor het realiseren van de juiste vruchtbaarheid.
- Bodemdaling: Door verdroging kan oxidatie van organische stof en inklinking van de bodem ontstaan.
- Verzilting: Verdroging, minder zoet water, geeft ruimte voor meer brak water, verzilting.

Grondwater als drinkwater: Verdroging kan afname van beschikbaar grondwater voor waterwinning tot gevolg hebben.

Ondervindt invloed van:

- Afdekking: weerhoudt water ervan te infiltreren met verdroging als gevolg.
- Verdichting: belemmert infiltratie van regenwater met verdroging als gevolg.
- Drink- en proceswater: Onttrekking van grondwater heeft verdroging als gevolg.

9. Informatie

[Rijksoverheid](#), watertekort

[Compendium voor de leefomgeving](#), verdroging

Het Compendium voor de Leefomgeving heeft [beleid en maatregelen](#) tegen verdroging op een rij gezet.

[Milieuloket](#), verdroging

10. Wat moet ik en wat mag ik niet als gemeenteambtenaar doen?

Voor dit thema is géén aparte wetgeving opgenomen, maar het thema hangt nauw samen met het thema Grondwater.